

Sygn. akt I CZ 39/11

POSTANOWIENIE

Dnia 19 maja 2011 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Kazimierz Zawada (przewodniczący)

SSN Zbigniew Kwaśniewski (sprawozdawca)

SSN Hubert Wrzeszcz

w sprawie z wniosku E.W.

przy uczestnictwie B. J. i R. J.

o ubezwłasnowolnienie,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 19 maja 2011 r.,

zażalenia uczestniczki postępowania B. J. na postanowienie Sądu

Apelacyjnego

z dnia 17 grudnia 2010 r.,

oddala zażalenie.

Uzasadnienie

Sąd Apelacyjny postanowieniem z dnia 17 grudnia 2010 r. odrzucił apelację uczestniczki postępowania B. J. (z d. P.), wniesioną przez profesjonalnego pełnomocnika ustanowionego z urzędu, od postanowienia Sądu I instancji, którym orzeczono częściowe ubezwłasnowolnienie uczestniczki. Rozstrzygnięcie to uzasadnił nieopłaceniem apelacji wraz z jej wniesieniem, co uzasadniało jej odrzucenie na podstawie art. 130² § 3 k.p.c., znajdującego zastosowanie w tej sprawie z mocy art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 234, poz. 1571), nakazującego stosować nowe regulacje do postępowań wszczętych po dniu jej wejścia w życie, tj. po 1 lipca 2009 r. Tymczasem niniejsza sprawa została wszczęta 31 października 2008 r., a więc dotychczasowy art. 130² § 3 k.p.c. miał zastosowanie. Nieopłacenie w terminie apelacji wniesionej przez profesjonalnego pełnomocnika uzasadniało jej odrzucenie na podstawie art. 130² § 3 k.p.c. w zw. z art. 373 k.p.c., stwierdził Sąd Apelacyjny.

W zażaleniu na to postanowienie, wniesiony przez pełnomocnika uczestniczki postępowania ustanowionego z urzędu, zarzucono nieuwzględnienie art. 100 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych. Żaląca powołała się na pismo Sądu Okręgowego z dnia 22 lipca 2009 r. skierowane do Okręgowej Rady Adwokackiej o wyznaczenie dla niej adwokata, z którego wynika korzystanie przez skarżącą ze zwolnienia od kosztów sądowych w całym postępowaniu, a nie w poszczególnych instancjach sądowych.

W konsekwencji powyższego zwolnienia od kosztów sądowych uczestniczka nie miała obowiązku uiszczania opłaty od apelacji, wobec czego odrzucenie apelacji na podstawie tej okoliczności uczestniczka uważa za niezasadne.

W piśmie z dnia 11 lutego 2010 r. uzupełniającym braki zażalenia żaląca wniosła o uchylenie zaskarżonego postanowienia i nadanie biegu apelacji, oraz załączyła pismo Sądu Okręgowego skierowane do Okręgowej Rady Adwokackiej w W. z dnia 22 lipca 2009 r.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie nie zasługiwało na uwzględnienie, ponieważ zaskarżone postanowienie wydane zostało zgodnie z art. 130² § 3 k.p.c., w brzmieniu tego przepisu obowiązującym przed dniem 1 lipca 2009 r., w zw. z art. 373 k.p.c.

Postępowanie w niniejszej sprawie wszczęte zostało w dniu 31 października 2008 r., wobec czego nie znajdował w nim zastosowania przepis art. 1 pkt 3a) w zw. z art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 234, poz. 1571). Oznacza to zarazem, że w niniejszym postępowaniu znajdował zastosowanie art. 130² § 3 k.p.c. w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 lipca 2009 r. Jakkolwiek ustawodawca z tym dniem uchylił art. 130² § 3 k.p.c., to jednak w przypadkach, w których znajduje on zastosowanie środki odwoławcze wnoszone m.in. przez adwokata, a nie opłacone należycie, podlegają odrzuceniu bez wzywania do uzupełnienia braków (postanowienie SN z dnia 28 października 2009 r., sygn. akt II PZ 16/09).

Skarżąca nie była zwolniona od kosztów sądowych w niniejszej sprawie wobec braku w aktach sprawy postanowienia Sądu w tym przedmiocie, natomiast za równoznaczne z takim zwolnieniem nie można uznać - wbrew stanowisku żalącej – ustanowienia dla niej adwokata z urzędu postanowieniem Sądu z dnia 16 lipca 2009 r. (k. 196 akt). W tej sytuacji wniesiona przez adwokata w dniu 24 sierpnia 2010 r. apelacja (k. 341) podlegała opłacie w wysokości stałej, a która to apelacja w chwili jej wniesienia nie została należycie opłacona. Zasadnie więc uznał Sąd Apelacyjny, że nieopłacenie w terminie, przez profesjonalnego pełnomocnika będącego adwokatem, apelacji podlegającej opłacie w wysokości stałej skutkowało obowiązkiem odrzucenia jej przez Sąd na podstawie znajdującego w niniejszej sprawie zastosowanie art. 130² § 3 k.p.c., w brzmieniu sprzed dnia 1 lipca 2009 r., w zw. z art. 373 k.p.c.

Okoliczność, że pełnomocnik z urzędu reprezentujący skarżącą otrzymał z Okręgowej Rady Adwokackiej pismo Sądu Okręgowego z dnia 20 lipca 2009 r. załączone do zażalenia i stwierdzające, że uczestniczka B. P. korzysta ze zwolnienia od kosztów sądowych, a nadto, że został on wezwany przez Sąd do

uiszczenia opłaty od apelacji (k. 348) i opłatę tę w znaczkach sądowych następnie uiścić (k. 349), nie sanują skutków faktu wniesienia przez adwokata nieopłaconej apelacji, podlegającej opłacie w wysokości stałej, co uzasadniało obowiązek odrzucenia jej przez Sąd.

Wskazane powyżej okoliczności mogłyby ewentualnie mieć znaczenie w innym postępowaniu o przywrócenie terminu do uiszczenia opłaty od apelacji, natomiast nie mogą one odnieść zamierzonego skutku w niniejszym postępowaniu zażaleniowym, ponieważ nie podważają one oceny, że zaskarżone postanowienie zapadło zgodnie z obowiązującym prawem.

W tym stanie rzeczy Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c. w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c.